

Riigikogu sotsiaalkomisjon
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

Teie 19.05.2021 nr 1-1/14-383/1

Meie 26.05.2021 nr 4/122

Arvamuse avaldamine kollektiivlepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Siret Kotka!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Riigikogu sotsiaalkomisjoni võimaluse eest avaldada arvamust kollektiivlepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 383 SE (edaspidi: Eelnõu) kohta. Järgnevalt esitame oma seisukohad Eelnõu kohta.

1. Kollektiivlepingu tingimuse laiendamine (Eelnõu § 1)

Kaubanduskoda peab mõistlikuks uuendada kollektiivlepingu tingimuste laiendamise regulatsiooni, sest kehtiva kollektiivlepingu seaduse § 4 lg 4 ei ole meie hinnangul kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega. Seetõttu toetame Eelnõuga kavandatavaid muudatusi, mis näevad ette täiendavaid kriteeriume kollektiivlepingu tingimuste laiendamiseks. Muu hulgas peame positiivseks nii informeerimise ja konsulteerimise kui ka tingimuste kontrolliga seotud sätete lisamist kollektiivlepingu seadusesse.

Eelnõu kooskõlastusringi ajal tegime Sotsiaalministeeriumile ettepaneku muuta Eelnõus rangemaks kollektiivlepingu tingimuste laiendamist soovivate osapoolte esinduskriteeriumi nõuet. Eelnõu esialgses versioonis oli töandjate esinduskriteeriumi nõue 20 protsenti ning ametiühingute osas puudus esinduskriteeriumi nõue. Sotsiaalministeerium võttis Kaubanduskoja ettepanekut arvesse ning Eelnõu § 1 punkti 4 alusel võivad kollektiivlepingu tingimuse laiendamises kokku leppida töandjate ühing või töandjate liit, kelle liikmed on töandjaks vähemalt 40 protsendile vastava tegevusala töötajatele ning ametiühingute liit või tegevusala ametiühing, kelle liikmed moodustavad 15 protsenti tegevusala töötajatest või kellel on vähemalt 500 liiget.

Kaubanduskoja seisukoht:

Kaubanduskoja hinnangul võiksid kollektiivlepingu tingimuste laiendamist soovivate osapoolte esinduskriteeriumi nõuded olla Eelnõus sätestatust veelgi rangemad. Näiteks ametiühingute esindatuse protsent võiks olla 25-30% tegevusala töötajatest. Lisaks võiks Eelnõust ametiühingute esinduskriteeriumina välja jätta 500 liikme tingimus, sest see ei pruugi tagada piisavat esindatust näiteks mõne suurema töötajate arvuga valdkonnas.

2. Ametiühingute seaduse muudatus (Eelnõu § 2)

Eelnõu § 2 täiendab ametiühingute seaduse § 21¹ lõikega 2¹, mille kohaselt tagab töandja enama kui kahe usaldusisiku korral usaldusisikutele ülesannete täitmiseks aja

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3400 ettevõtet, kellest ENAMUS ON VÄIKESE- JA KESKMISE SUURUSEGA. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

kahele usaldusisikule ettenähtud ulatuses, kusjuures usaldusisikud lepivad kokku aja omavahelise jaotamise. Täna peab tööandja tagama vähemalt ühele usaldusisikule vaba aja usaldusisiku ülesannete täitmiseks.

Kaubanduskoda ei pea vajalikuks muuta Eelnõuga ametiühingute seadust järgmistel põhjustel:

- Seaduses peab sisalduma miinimumnõue ning vähemalt ühele usaldusisikule vaba aja andmisega on meie hinnangul miinimumnõue ka tagatud. Muudatuse jõustumisel võib tekkida olukord, kus näiteks 10 töötajaga tööandja juures on 3 ametiühingu usaldusisikut, kellele tuleb tööandjal anda vaba aega nädalas kokku vähemalt 8 tundi. Kui tööandja juures on samal ajal ka 3 töötajate usaldusisikut, siis peab tööandja võimaldama usaldusisikutele vaba aega vähemalt 16 tundi nädalas. Selline lahendus toob igal juhul tööandjale kaasa täiendavaid kulusi ning lisaks võib kaasa tuua probleeme seoses töökorraldusega. Kokkuvõttes läheb selline lahendus juba oluliselt kaugemale miinimumnõudest ning peaks olema kohustulikus korras välistatud väiksemate tööandjate puhul.
- Mõistame, et osadel juhtudel on mõistlik anda usaldusisikutele rohkem aega kui näiteks 4 tundi nädalas. Selliseid juhtudel saavad pooled omavahel rohkema aja andmisel kokku leppida ning puudub vajadus seaduse muutmiseks.
- Ametiühingute seaduse muudatus ei ole seotud kollektiivlepingu laiendamise regulatsiooni muutmise ja seetõttu puudub igasugune põhjus selle muudatuse kiireks menetlemiseks selle Eelnõu raames.

Kaubanduskoja seisukoht:

Teeme ettepaneku jätta eeltoodud põhjustel Eelnõust välja § 2.

3. Töötajate usaldusisiku seaduse muutmise (Eelnõu § 4)

Eelnõu § 4 punkt 2 näeb ette, et enama kui kahe usaldusisiku korral tagab tööandja usaldusisikutele ülesannete täitmiseks aja kahele usaldusisikule ettenähtud ulatuses. Usaldusisikud lepivad kokku aja omavahelise jaotamise.

Kaubanduskoja seisukoht:

Teeme ettepaneku jätta Eelnõust välja § 4 punkt 2 samadel põhjustel, mis tõime esile ametiühingute seaduse vastava muudatuse osas.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070